



โรงเรียนคลองจนวนวิทยา



125 ม. 3 คลองจนวน เวียงสระ สุราษฎร์ธานี 84190
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

**กระบวนการ ATCS Model ขับเคลื่อนการเรียนรู้ นำสู่ความสำเร็จ
อย่างมีอุดมการณ์คุณธรรม**



นางสาวศุวณิ ทองสง
ตำแหน่ง ครู



ผลงานวิธปฏิบัติที่เป็นเลิศของครู (Best Practice)

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

ชื่อผลงาน กระบวนการ ATCS Model ขับเคลื่อนการเรียนรู้ นำสู่ความสำเร็จอย่างมีอุดมการณ์คุณธรรม

ข้อมูลทั่วไปของผู้พัฒนาผลงาน Best Practice

ชื่อ-สกุล ศุวณี ทองสง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ -

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เบอร์โทรติดต่อ 0862871799

E-mail : momay.suwanee@gmail.com

1. ความสำคัญและความเป็นมา

การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นักวิชาการศึกษาเชื่อว่าถ้ามนุษย์ได้รับการศึกษาจะทำให้พวกเขามีความเจริญงอกงามทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักในการบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดีงามทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain) โดยจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เจริญงอกงามทั้ง ๓ ด้าน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด นอกจากนี้ยังต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกันด้วย ตลอดจนไม่ลืมที่จะสอดแทรกและปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความดีความงามให้กับเด็กๆ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเติบโตขึ้นไปเป็นคนดี คนเก่ง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพุทธภาษิตที่ว่า “ปัญญาชีวิต ชาติมาตุ เสฏฐ” ดังนั้น สิ่งที่มนุษย์ต้องการ คือการมอบวิชาความรู้ที่ถูกต้องผ่านการสื่อสารที่ตรงประเด็น และมีผลก่อให้เกิดเข้าใจเนื้อหาตลอดจนขอบเขตกฎเกณฑ์อย่างชัดเจนด้วยเหตุและผล นั่นคือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับความรู้และเกิดปัญญา ทำให้การพัฒนาต่อเนื่องสู่ความสุขที่ยั่งยืนร่วมกันของตนและสังคมในแต่ละระดับ กระบวนการ ATCS Model จะทำให้เกิดผลสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้ และสติปัญญาอย่างมีชั้นเชิง ในการคิดค้นเนื้อหา นำมาวิเคราะห์และเรียบเรียงในการจัดการเรียนการสอน ทักษะกระบวนการทำงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดอยู่เสมอ จึงต้องอาศัยทักษะและกระบวนการที่เป็นเลิศในการขับเคลื่อนการศึกษา หรือแม้แต่นำมาใช้ในการสื่อสาร ทั้งในการศึกษาและในชีวิตประจำวัน แม้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จทั้งทางด้านวิชาการและด้านคุณธรรมได้นั้น จึงต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖ มีสาระสำคัญ คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้จัดทำมีความเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวสามารถสร้างผู้เรียนให้เติบโตทางด้านวิชาการและจิตวิญญาณ โดยแท้จริง จึงได้คิดค้นกระบวนการ ATCS Model ขับเคลื่อนการเรียนรู้ นำสู่ความสำเร็จอย่างมีอุดมการณ์คุณธรรม

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ ATCS Model นำสู่ความสำเร็จ อย่างมีอุดมการณ์คุณธรรม
2. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีด้านความพอเพียง กตัญญู ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีอุดมการณ์คุณธรรม อย่างต่อเนื่อง

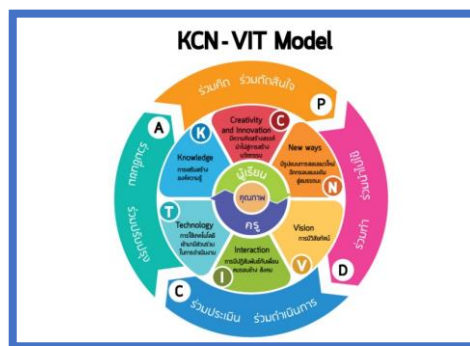
3. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ : ใช้กระบวนการ ATCS Model ฝึกปฏิบัติผู้เรียนที่มีความสนใจในด้านการจัดทำพานธูปเทียนแพ ตลอดจนในกิจกรรมการเรียนภายในห้องเรียน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ : นักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาที่มีความสามารถและความสนใจในด้านการจัดทำพานธูปเทียนแพ มีคุณธรรมด้านความพอเพียง กตัญญู ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีอุดมการณ์คุณธรรม โดยผ่านกิจกรรมการประดิษฐ์กระทงดอกไม้นธูปเทียนแพ กระบวนการ ATCS Model ไปใช้ในการฝึกฝนและพัฒนาตนจนเกิดความสำเร็จในระดับจังหวัด

4. กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ข้าพเจ้าได้ดำเนินงานตามกระบวนการ ATCS Model ตามขั้นตอน วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง PDCA ดังนี้



ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการทำงานผ่าน KCN-VIT Model

● วางแผนปฏิบัติงาน (Plan) มีขั้นตอนดังนี้

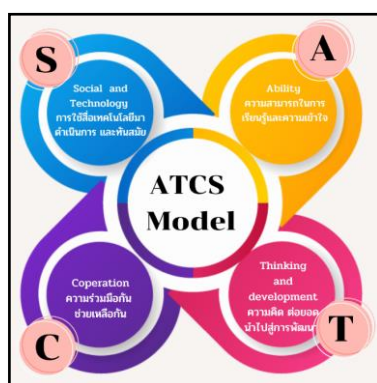
1. ข้าพเจ้าได้ศึกษางานวิจัย เอกสาร หรือแหล่งสื่อ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อค้นหา วิธีการสอน หรือรูปแบบการสอนที่น่าสนใจและนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบท หรือความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน
2. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ Active Learning กำหนดการสอนโดยยึดลงมือทำร่วมกับกระบวนการ ATCS Model เสริมสร้างคุณธรรมด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน อีกทั้งได้สอดแทรกการสร้างจิตสำนึกปลูกฝังรักษาสีน้ำเงิน ใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า มีจิตสาธารณะช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นตัวดำเนินการ อันจะทำให้ นักเรียนเกิดพฤติกรรม ตรวจสอบ ปรับปรุง หาวิธีการแก้ไขปัญหาและและใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ ATCS Model มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

หลักการและเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการสอน

กระบวนการ ATCS Model เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีผู้เรียนเป็นตัวแปรหลัก (Student Centered Approach) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกคิด วิเคราะห์ สร้างปฏิสัมพันธ์ ร่วมมือกันแก้ไขปัญหา มีความรับผิดชอบและทักษะการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่จะช่วยให้ทักษะของผู้เรียนอยู่คงทนได้มากและนานกว่า กระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning

นอกจากนี้กระบวนการ ATCS Model ยังให้ความสำคัญกับคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ซึ่งนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ในยุคปัจจุบัน และเหนือสิ่งอื่นใด กระบวนการ ATCS Model ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดี โดยมีความเชื่อว่า หากผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อสิ่งที่เรียนรู้หรือลงมือทำ พวกเขาจะเปิดใจ เรียนรู้โดยไม่มีการต่อต้าน และ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน (Self-initiated Study) การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการ ATCS Model มี 4 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้



ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการทำงานผ่าน ATCS Model

1. A (Ability) การเรียนรู้ กล่าวคือ ความสามารถในการเรียนรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จัดการเรียนรู้ให้ครบ มุ่งเน้นตัวชี้วัดต้องรู้ของทุกระดับชั้น มีระบบการติดตามตรวจสอบ และเสริมสร้างศักยภาพของคณะครูและนักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษารอบด้านอย่างยั่งยืน

2. T (Thinking and development) ความคิด กล่าวคือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกรู้สึก ความคิดของตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ การเขียน การเล่นเกม การตอบคำถาม การอภิปรายร่วมกัน การลงมือทำ การพูดคุยนำเสนอหน้าชั้นเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำความรู้ไปการต่อยอดและการพัฒนา

3. C (Cooperation) ความร่วมมือกัน กล่าวคือ การช่วยเหลือกันของนักเรียนในการเรียนรู้ ร่วมกันในห้องเรียน การสร้างจิตสำนึกปลูกฝังรักษาสีน้ำเงินสิ่งแวดล้อม ใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า มีจิตสาธารณะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. S (Social and Technology) สื่อเทคโนโลยี กล่าวคือ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อเทคโนโลยีทดแทนทรัพยากรที่สิ้นเปลือง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยร่วมกับชุมชน ผู้ปกครอง

● **การทำงานตามแผน (Do)** มีขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกนักเรียนที่มีความสนใจในการประดิษฐ์กระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการประดิษฐ์กระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ

2. นำนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนได้แก่ ปรากฏชาวบ้านที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพับใบตอง ในงานมงคลพิธีการต่างๆ

3. นักเรียนวางแผนออกแบบผลงาน เตรียมวัสดุอุปกรณ์และฝึกฝน ฝึกฝนการประดิษฐ์กระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ

4. นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ 71 ได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศการแข่งขันประดิษฐ์กระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ประจำปี 2566 “ศาสตร์ศิลป์ถิ่นใต้ หลากหลายวัฒนธรรม เลิศล้ำภูมิปัญญา พัฒนาสู่สากล”

● **การตรวจสอบและประเมินผล (Check)** มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินจุดบกพร่องและจุดเด่น เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาเพื่อเป็นอาชีพต่อไป

2. ให้นักเรียนถ่ายทอดความรู้ไปยังกลุ่มนักเรียนต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการผลิต การวางแผนและเป็นทักษะอย่างยั่งยืน

● **การปรับปรุงพัฒนา (Action)** มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูนำผลการจัดการเรียนรู้และข้อผิดพลาดจากการแข่งขันทักษะ มาปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่อไป

5. ผลการดำเนินการ

1. นวัตกรรมด้านการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ ATCS Model นำสู่ความสำเร็จ อย่างมีอุดมการณ์คุณธรรม

2. นักเรียนมีด้านความพอเพียง กตัญญู ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีอุดมการณ์คุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

3. นักเรียนเกิดทักษะอาชีพสามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

2. สถานศึกษาเกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงคุณธรรม

3. ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาให้ความสำคัญ ส่งเสริม และให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังและความสามารถ

2. บุคลากรครู มีความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบการจัดกิจกรรม ทำงานด้วยความมุ่งมั่น อดทน เสียสละ และพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

3. นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือ มีความพร้อมในการร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ การวางแผน มีความพร้อมของอุปกรณ์ และการแก้ไขปัญหา

4. นักเรียนมีความพร้อมและความตั้งใจที่นำประสบการณ์การทำงาน มาพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

8. บทเรียนที่ได้เรียนรู้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ความรู้ในการประดิษฐ์กระทงดอกไม้รูปเทียนแพ

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ความพอเพียง กตัญญู ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีอุดมการณ์คุณธรรม

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เกิดทักษะกระบวนการทำงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

4. ด้านสมรรถนะสำคัญผู้เรียน (Competencies of learners) ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี จากการทำกิจกรรม